ЈЗУ ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ИЗВЕШТАЈ

ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИТЕ И СТУДЕНТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2022/2023 ГОДИНА

СКОПЈЕ, 2023

ЈЗУ ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

И З В Е Ш Т А Ј

ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИТЕ И СТУДЕНТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2022/2023 ГОДИНА

Скопје, 2023

Издавач: ЈЗУ - ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Стручна обработка: Оддел за здравствена промоција и следење на болести

Автор: Прим. д-р Весна Стамболиева

Јасмина Тахири

Уредник: Проф. д-р Елена Ќосевска

Техничка подготовка:

Сузана Дунгевска
Борче Андоновски

Печати: Винсент графика

Тираж: 20 примероци

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека “Св. Климент Охридски”, Скопје

616-07-057.87(497.7)”2022/2023”(047)

СТАМБОЛИЕВА, Весна
Извештај за остварување на Програмата за систематски прегледи на учениците и студентите во Република Северна Македонија за 2022/2023 година / [автори Весна Стамболиева, Јасмина Тахири]. - Скопје : Институт за јавно здравје на Република Северна Македонија, 2023. - 20 стр. : табели, граф. прикази ; 30 см

Содржи и: Прилози

ISBN 978-608-235-127-8

1. Тахири, Јасмина [автор]
а) Систематски прегледи -- Ученици и студенти -- Македонија -- 2022-2023 -- Извештаи

COBISS.MK-ID 62684165

СОДРЖИНА

ВОВЕД 7

I. ОБЕМ НА ИЗВРШЕНИ СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2021/2022 ГОДИНА 7

а) Систематски прегледи на ученици во основни училишта 9

б) Систематски прегледи на учениците во средни училишта 10

в) Систематски прегледи на студентите 11

II. СОДРЖИНА НА ИЗВРШЕНИ СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2021/2022 ГОДИНА 12

а) Во основните училишта 12

б) Средни училишта 13

в) Студенти 15

III. КОНСТАТАЦИИ 15

IV. ПРИЛОЗИ 16

Врз основа на член 16 ставови (2) и (3) одЗаконотзаздравственатазаштита („СлужбенвесникнаРепубликаМакедонија“ бр.43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14,43/14,132/14,188/14, 10/15, 61/15, 154/15, 192/15, 17/16, 37/16 и 20/19и „СлужбенвесникнаРепубликаСевернаМакедонија“ бр.101/19, 153/19, 180/19, 275/19, 77/21, 122/21, 178/21, 150/22 и 236/22),ВладатанаРепубликаСевернаМакедонија, наседницата, одржанана 1 февруари 2023 година, донесе Програма за систематските прегледи на учениците и студентите во РСМ за 2023 година, според која ЈЗУ-Институт за јавно здравје - Скопје, изготви

И З В Е Ш Т А Ј
ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИТЕ И СТУДЕНТИТЕ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА 2022/2023ГОДИНА

ВОВЕД

Овој Извештај има за цел да ја прикаже реализацијата на целите, содржините и обемот на извршените активности предвидени со Програмата за систематски прегледи на учениците и студентите за 2023 година.

Согласно Програмата, систематските прегледи се извршуваат во зависност од возраста на учениците и студентите и тоа: во основното образование во I, III, V,VII и IX-то одделение, во средното образование во I и IV година и во високото образование во првата година.

I. ОБЕМ НА ИЗВРШЕНИ СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКАСЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2022/2023 ГОДИНА

Во учебната 2022/2023 година бројот на учениците од основно и средно образование, како и на студентите кои биле подлежни, согласно добиените податоци од збирните извештаи за систематски прегледи на учениците и студентите во Република Северна Македонија за 2023 година изнесува 74373 (Табела 1).

Табела 1

Година	В К У П Н О			ОСНОВНО УЧИЛИШ.			СРЕДНО УЧИЛИШТЕ			СТУДЕНТИ		
	подлежни	прегледани		подлежни	прегледани		подлежни	прегледани		подлежни	прегледани	
		број	%		број	%		број	%		број	%
2021/22	30180	27996	92,8	25981	23517	90,5	5199	4479	86,2			
2022/23*	74373	65390	87,9	55443	48606	87,7	18670	16524	88,5	260	260	100
Индекс 2023/212	246,4	233,6		213,4	206,7		359,1	368,9				

Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ

*Податоците во табела 1 за 2022/2023г. покажуваат зголемување на бројот на подлежни и прегледани ученици.

Со систематски прегледи во 2022/2023 година прегледани се вкупно 65390 ученици и студенти или 87,9% од подлежните. Споредено со претходната година се забележува, зголемување на бројот на прегледани со систематски прегледи, бидејки во минатата година прегледите не се реализираа во целост заради појава на болеста со КОВИД -19.

Опфатеноста на учениците со систематски прегледи во основните училишта не е задоволителна и изнесува 87,7%, што е за 2,8% помала од претходната година. Опфатеноста кај учениците во средното образование изнесува 88,5% и е за 2,3% поголема од претходната година. Кај студентите систематските прегледи се реализирани 100%, а минатата година не се реализирани поради on-line настава заради состојбата со корона 19.

Во 2022/2023г. реализацијата на извршените систематски прегледи на учениците од основните училишта не е задоволителна, исто како и кај учениците од средните училишта,т.е. не се задоволува предвидениот стандард од 90-95% од подлежните.

Дијаграм 1 Прегледани ученици и студенти со систематски прегледи во РСМ, период 2013-2023

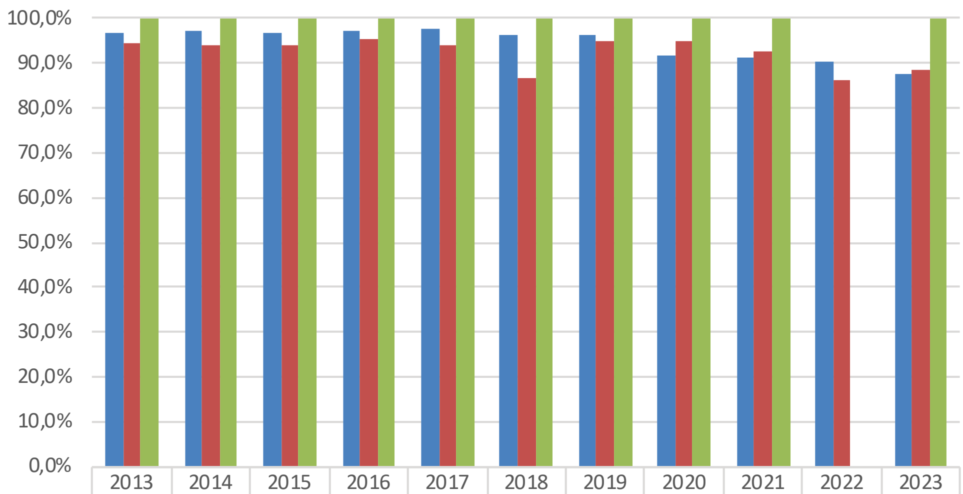

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Основни училишта	97,0%	97,2%	96,7%	97,3%	97,5%	96,4%	96,3%	91,9%	91,2%	90,5%	87,7%
Средни училишта	94,7%	94,0%	94,0%	95,3%	94,0%	86,5%	94,8%	94,9%	92,7%	86,2%	88,5%
Студенти	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	99,9%	100,0%	0	100,0%

Извор: ИЈЗ на Р.Северна Македонија

На прикажаниот дијаграм 1 се забележува дека опфатот на ученици и студенти во периодот 2013-2023 година е прилично константен, со вкупен опфат меѓу 86.2 и 100%, што значи дека во анализираниот период опфатот е во рамките на предвидениот стандард, со исклучок кај учениците во основните и средните училишта во 2023г. и кај учениците во средните училишта во 2018 година – 86.5% и во 2022г. – 86.2%.

а) Систематски прегледи на ученици во основни училишта

Во текот на 2022/2023година систематските прегледи на учениците во основните училишта се вршени според возраста односно по одредени одделенија. Според добиените извештаи од здравствените организации за извршени прегледи и подлежни за преглед ученици, постигнат е следниот опфат на прегледаните ученици:

I одделение: од предвидените 14.681 ученици прегледани се 12.828 или 87,4% и не го задоволува општиот стандард.

III одделение: од предвидените 14.136 ученици прегледани се 12.374 или 87,5% што не го задоволува предвидениот стандард.

Дијаграм 2 Процент на прегледани ученици со систематски прегледи во основните училишта во РСМ, 2022 и 2023

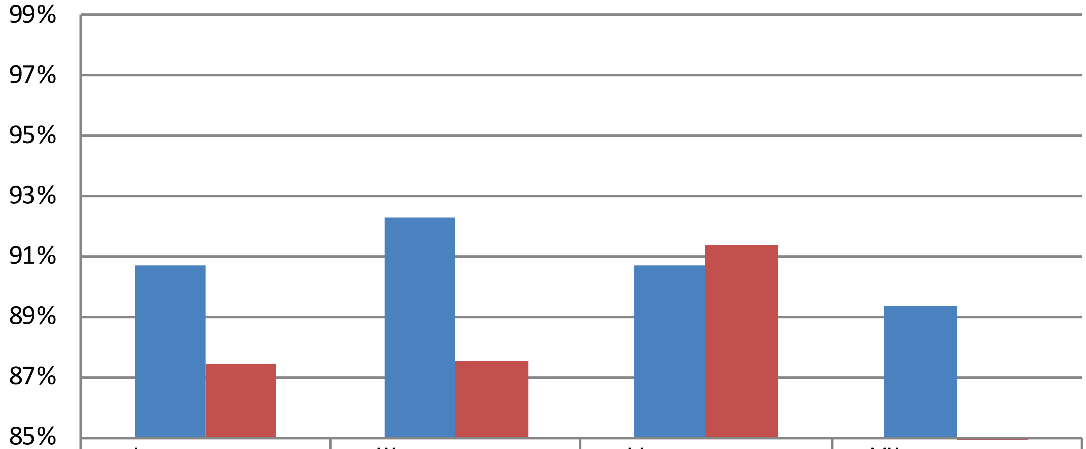

	I одделение	III одделение	V одделение	VII одделение
2022	90,7%	92,3%	90,7%	89,4%
2023	87,4%	87,5%	91,4%	84,6%

Извор: ИЈЗ на Р.Северна Македонија

V одделение: од предвидените 12.845 ученици прегледани се 11.744 или 91,4%, и е во предвидениот стандард.

VII одделение: од предвидените 13.781 ученици прегледани се 11.660 или 84.6% што не е во предвидениот стандард (Дијаграм 2).

Опфатеноста на прегледаните ученици во VII одделение е најмала, споредувајќи ја со опфатеноста на учениците во другите одделенија.

Обемот на извршените систематски прегледи во основното образование по региони е прикажан во табела 2 во прилог.

Може да се констатира дека во поголем број на региони, обемот на извршените систематски прегледи е во рамките на предвидениот стандард, со исклучок во Гостивар, Куманово и Неготино во кои обемот е под предвидениот стандард.

Во општините Македонски Брод, Виница, Гевгелија, Дебар, Делчево, Кавадарци, Кочани, Крушево, Кратово, Прилеп, Пробиштип, Радовиш, Струга, Струмица и Тетово не се реализирани систематски прегледи во оваа година, исто како и минатата.

б) Систематски прегледи на учениците во средни училишта

Според Програмата, во средните училишта систематските прегледи се извршуваат во I и IVгодина. Во 2022/2023 година систематските прегледи се извршени во следниот обем:

I година: од предвидените 9.379 ученици, прегледани се 8.550 или 91.2% со што опфатеноста е во рамките на предвидениот стандард.

IV година: од предвидените 9.291 ученици, прегледани се 7.974 или 85,8% со што опфатеноста не е во предвидениот стандард (Дијаграм 3).

Дијаграм 3 Процент на прегледани ученици со систематски прегледи во средни училишта во РСМ, 2022 и 2023

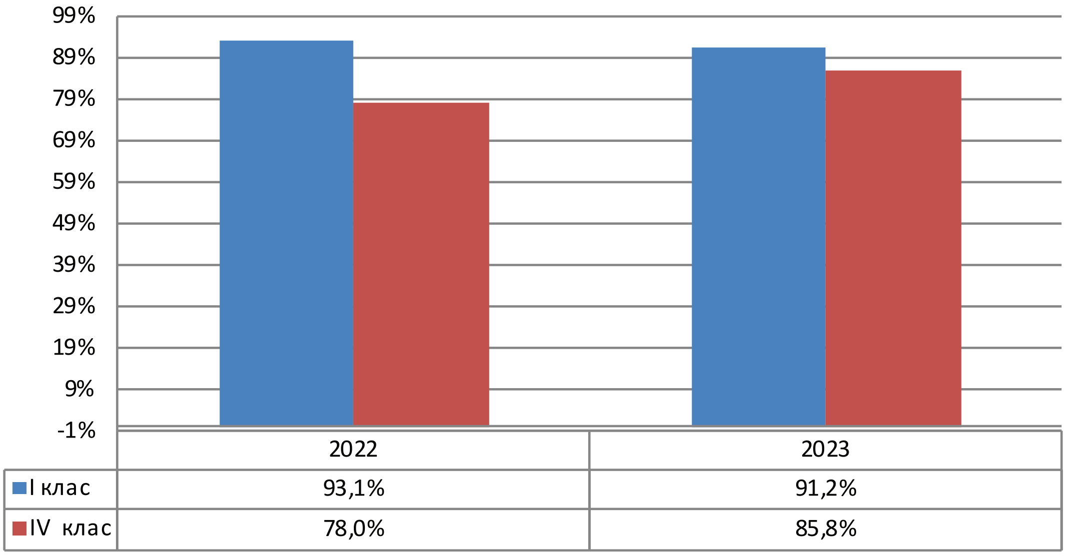

Извор: ИЈЗ на Р.Северна Македонија

Во табела 3 (во прилог) даден е приказ на реализација на систематските прегледи на учениците во средните училишта по региони, од кој се гледа дека во поголем број региони не се направени, а во Куманово има и незадоволителен опфат од 75% .

Систематските прегледи се реализирани само во 4 општини, а во сите останати не се.

Констатација е дека состојбата на реализираните систематски прегледи на учениците во средните училишта не е задоволителна, во голем број општини не се ни направени, затоа е потребно да се преземат напори за зголемување на опфатот до оптималниот стандард за регионите во кои не е исполнет.

в) *Систематски прегледи на студентите*

Обемот на извршените систематски прегледи на студентите во Републиката во учебната 2022/2023 година во целост задоволува и изнесува 100%, додека минатата година не се реализирани, поради непосетување настава заради состојбата со КОВИД-19. Табела 3 (во прилог)

II. *СОДРЖИНА НА ИЗВРШЕНИ СИСТЕМАТСКИ ПРЕГЛЕДИ НА УЧЕНИЦИ И СТУДЕНТИ ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ВО 2022/2023 ГОДИНА*

Од добиените извештаи за систематски прегледи може да се констатира дека најголемиот дел од содржините предвидени со Програмата во целост се застапени. Деталниот преглед на содржините на извршени систематски прегледи е прикажан во табела 4 (во прилог).

Утврдени патолошки состојби при извршени систематски прегледи на ученици и студенти во 2022/2023 година

а) Во основните училишта

Деформитетите, пречки на видот и мотилитетот и лошото држење на телото се најзастапените патолошки состојби утврдени при извршувањето на систематските прегледи кај учениците од основното образование.

Деформитетите на стопалото се евидентирани кај 6510 ученици или 13,4% од прегледаните; следат ***деформитетите на 'рбетен столб и граден кош*** се евидентирани кај 5341 ученици или 11% од вкупно прегледаните; следат ***пречки на видот и мотилитето***т кај 3657 ученици или 7,5%. На четвртото место по застапеноста е ***лошото држење на телото*** застапена кај 1541 ученици или 3,2% од прегледаните.

Во споредба со претходната година, за сите претходно наброени патолошки состојби постои зголемување на бројот на утврдените патолошки состојби кај прегледаните ученици во 2023 во однос на 2022 година поради намален број на прегледани во 2022г. заради пандемијата со КОВИД-19.

Деформитетите на 'рбетниот столб и градниот кош како и деформитетите на стопалото најмногу се застапени кај учениците од III-то и V-то одделение(табела 5 во прилог).

Лоша ***развиеност*** на телото е забележана кај 134 ученици или 0,3% од прегледаните. Во споредба со претходната година (413) забележана е помала застапеност од 1,5% во 2023 во однос на 2022 година(дијаграм 4.

Дијаграм 4. Утврдени патолошки состојби кај ученици во основно образование во РСМ, 2022 и 2023

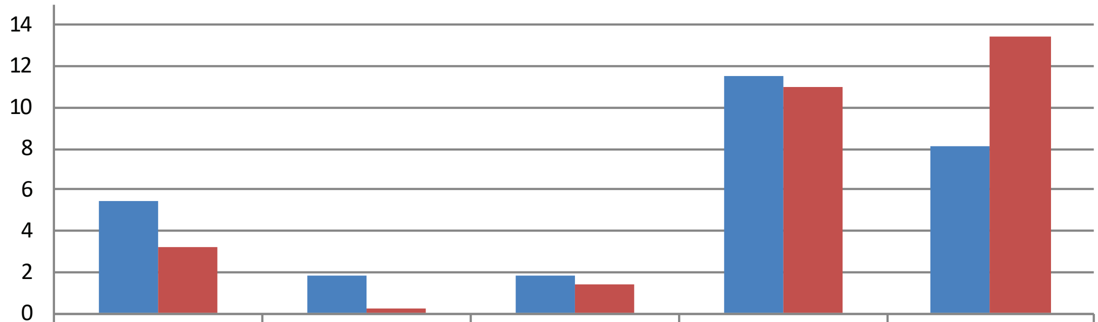

	Лошо држење	Лоша развиеност	Лоша ухранетост	Деф.на рб.столб и гр.кош	Деф.на стопало
2022	5,5	1,8	1,8	11,5	8,1
2023	3,2	0,3	1,4	11	13,4

Извор: ИЈЗ на Р.Северна Македонија

Кај 3657 ученици или 7,5% од прегледаните се најдени пречки на видот и мотилитетот, што е иста застапеност во споредба со претходната година, кога биле евидентирани кај 1766 од прегледаните; конгенитални срцеви аномалии се најдени кај 48 или 0,1%, а стекнати кај 19 ученици.

Вошливоста е евидентирана кај 40 ученици, додека ***недоволната хигиена на телото*** е констатирана кај 89 или 0,2% од прегледаните ученици, што е за 1,7% помалку во споредба со претходната година.

Лабораториските прегледи на крвта за хемоглобин, според доставените извештаи, се извршени кај 79,6% од прегледаните ученици. При тоа е најден хемоглобин под 10 гр.% кај 7307 ученици или 15% од прегледаните на хемоглобин, што е за 9,5% повеќе во споредба со претходната година (1284)

Преглед на урина е извршен кај 38711 ученици или 79,6% од вкупно прегледаните, при што е најден албумен кај 554 ученици или 1,1% од прегледаните на албумен во урина. Претходната година, преглед за присуството на албумен во урината бил извршен кај вкупно 11288 ученици или 48% од прегледаните; албумен бил детектиран кај 1% од прегледаните.

При ***стоматолошките прегледи*** најден е кариес кај 9273 ученици или 19,1% од прегледаните што е за 0,2% повеќе во споредба со претходната година. Ортодонтските аномалии се најдени кај 2625 ученици или 5,4% од прегледаните, што е за 1,7% повеќе во споредба со претходната година (880 биле најдени во 2022г).

б) Средни училишта

Кај учениците од средните училишта од најдените патолошки состојби најзастапени се ***деформитетите на рбетниот столб и градниот кош*** кои биле констатирани кај 2330 ученици или 14,1 од вкупно прегледаните. Потоа следат ***пречките на видот и мотилитетот*** кај 1770 ученици или 10,8% од вкупно прегледаните; следат ***деформитетите на стопалото*** кај 936 ученици или 5,7% од прегледаните; потоа е ***лошото држење на телото*** кај 320 или 1,9% од прегледаните. Кај помладите возрасти на учениците, односно учениците од основните училишта застапеноста на вакви најдени пречки е двојно поголема.

Конгенитални срцеви аномалии најдени се кај 12 ученици или 0,1%, додека ***стекнати*** кај 6 или 0,0% од прегледаните ученици.

Вошливоста не е констатирана кај прегледаните ученици, исто како и во минатата година

(Табела 6, дијаграм 5).

Лабораториски прегледи на крв за хемоглобин се извршени кај 11185 ученици или 67,7% од прегледаните, при што е најден ***хемоглобин*** под 10 гр.% кај 407 ученици или 2,5% од прегледаните на хемоглобин (1284 или 5,5% во претходната година).

Дијаграм 5 Утврдени патолошки состојби кај ученици во средни училишта во РСМ, 2022 и 2023

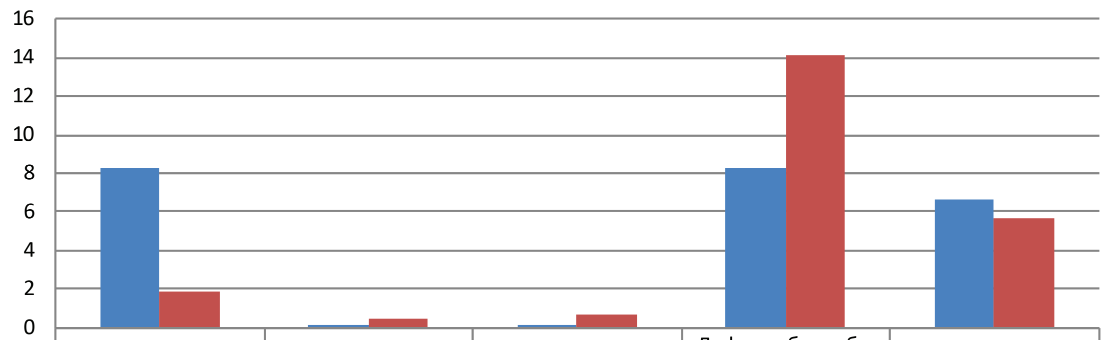

	Лошо држење	Лоша развиеност	Лоша ухранетост	Деф.на рб.столб и гр.кош	Деф.на стопало
2022	8,3	0,1	0,1	8,3	6,6
2023	1,9	0,5	0,7	14,1	5,7

Извор: ИЈЗ на Р.Северна Македонија

Кај 4694 ученици или 28,4% (317 или 5,6% во минатата година) е извршен преглед на ***албумен во урина***, а позитивен албумен е најден кај 117 ученици или 0,7% од прегледаните на албумен (6 или 0,1% во претходната година).

При извршените стоматоло***шки прегледи*** кариес е најден кај 1781 ученик или 10,8% од прегледаните (761 или 13,3% е најдениот ***кариес*** кај учениците од претходната година). ***Ортодонтските аномалии*** се регистрирани кај 697 ученик или 4,2% (291 или 5,1% се регистрирани во минатата година).

Табела 6, дијаграм 5

в) *Студенти*

Кај прегледаните студенти како најзастапени патолошки состојби се: ***деформитети на стопалот***о регистрирани кај 33 студенти или 12.7%; потоа следат ***деформитети на рбетен столб и граден кош*** кои се регистрирани кај 9 студенти или 3,5% од прегледаните.

Лабораториските прегледи на крв се извршени кај 103 студенти или 39,6%, при што е најден ***хемоглобин*** под 10 гр.% кај 12 ученици или 4,6% од прегледаните на хемоглобин.

Кариес е најден кај 9.2% од студентите.

Табела 6 (во прилог)

Систематските прегледи на студентите во Републиката во учебната 2021/2022 година не се реализирани, поради непосетување настава заради состојбата со КОВИД-19.

III. КОНСТАТАЦИИ

1. Оддобиенитеподатоциодздравственитеустановизареализиранисистематски прегледи според Програмата за систематски прегледи за 2022/2023 година, прегледани се вкупно 65390 ученици или 87,9% од подлежните, и не го задоволува предвидениот стандард од 90-95%. Во претходната година опфатеноста задоволувала и изнесувала 92,8%. Кај учениците во основното образование изнесува 87.7%, додека кај учениците во средното образование опфатеноста е 88,5%. Кај студентите систематските прегледи се реалиирани 100% од вкупно подлежните, додека минатата година не се реализирани, поради непосетување настава заради состојбата со КОВИД-19.

2. Констатација е дека состојбата на реализираните систематски прегледи на учениците и во основните и во средните училишта не е задоволителна, и потребно е да се преземат напори за зголемување на опфатот до оптималниот стандард за регионите во кои не е исполнет.

3. Предвидените содржини на систематските прегледи според Програмата не задоволуваат во поглед на лабораториските испитувања (на крв -хемоглобин, урина-албумен и фецес за цревни паразити) кои се извршуваат во недоволен обем или воопшто не се извршуваат во некои региони.

4. Се ова гореизложеното наметнува, преземање мерки за подобрување на спроведувањето на Програмата за систематски прегледи на ученици и студенти, посебно во однос на последователната опфатеност на учениците и студентите во здравствените ординации со цел за санирање на најдените состојби.

5. Со оглед на промените во образовниот систем и воведување на 9-то одделение во основното образование, неопходно е Министерството за здравство на РСМ да превземе активности за да се направи промена на збирниот образец за евиденција на систематски прегледи кај ученици и студенти.

IV. ПРИЛОЗИ

Табела 2 Извршени систематски прегледи на ученици во основните училишта во Република Северна Македонија во 2023 година

	Вкупно подлежни	Прегледани		Одделенија			
		Број	%	I одд.	III одд.	V одд.	VII одд.
Р.МАКЕДОНИЈА	55443	48606	87,7	12828	12374	11744	11660
Берово	296	296	100,0	57	78	14	147
Битола	3666	3666	100,0	894	889	882	1001
Мак.Брод	147	147	0,0	38	46	38	25
Валандово	410	410	100,0	106	89	97	118
Велес	906	906	100,0	357	134	180	235
Виница	406	397	0,0	87	74	76	160
Гевгелија	1137	1137	0,0	304	257	260	316
Гостивар	3814	2344	61,5	531	631	582	600
Дебар	0	0	0,0	0	0	0	0
Делчево	500	499	0,0	97	87	98	217
Д.Хисар	69	69	100,0	0	0	0	69
Кавадарци	0	0	0,0	0	0	0	0
Кичево	449	449	100,0	92	0	162	195
Кочани	1307	1244	0,0	264	233	259	488
Кратово	188	180	0,0	78	11	51	40
Кр.Паланка	650	603	92,8	130	148	156	169
Крушево	128	128	0,0	26	26	31	45
Куманово	4100	3647	89,0	903	931	934	879
Неготино	1054	820	77,8	168	161	180	311
Охрид	1590	1590	100,0	393	426	402	369
Прилеп	2304	2282	0,0	517	615	549	601
Пробиштип	430	420	0,0	95	93	110	122
Радовиш	233	227	0,0	65	70	43	49
Ресен	625	625	100,0	260	47	166	152
Св.Николе	472	462	97,9	111	95	95	161
Скопје	19646	16203	82,5	4881	4606	3752	2964
Струга	953	899	0,0	243	227	210	219
Струмица	2960	2716	0,0	667	689	699	661
Тетово	4331	3832	0,0	1094	942	884	912
Штип	2672	2408	90,1	370	769	834	435

*Пехчево е собрано со Берово
* Ростуше е собрано со Гостивар
Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ

Табела 3 Извршени систематски прегледи на ученици во средни училишта и студенти во Република Северна Македонија во 2023 година

	Вкупно подлежни	Средни училишта				Студенти		
		Прегледани		I клас	IV клас	Прегледани		
		Број	%			Подлежни	Број	%
Р.МАКЕДОНИЈА	18670	16524	88,5	8550	7974	260	260	100,0
Берово	70	70	0,0	8	62			
Битола	1905	1905	100,0	974	931			
Мак.Брод	0	0	0,0	0	0			
Валандово	85	85	100,0	44	41			
Велес	994	994	0,0	522	472			
Виница	108	105	0,0	60	45			
Гевгелија	259	220	0,0	176	44			
Гостивар	0	0	0,0	0	0			
Дебар	0	0	0,0	0	0			
Делчево	0	0	0,0	0	0			
Д.Хисар	99	99	0,0	99	0			
Кавадарци	0	0	0,0	0	0			
Кичево	0	0	0,0	0	0			
Кочани	481	447	0,0	223	224			
Кратово	0	0	0,0	0	0			
Кр.Паланка	274	252	0,0	147	105			
Крушево	0	0	0,0	0	0			
Куманово	2252	1690	75,0	906	784			
Неготино	266	249	0,0	127	122			
Охрид	1190	1190	100,0	634	556	187	187	100,0
Прилеп	149	118	0,0	68	50	73	73	100,0
Пробиштип	0	0	0,0	0	0			
Радовиш	0	0	0,0	0	0			
Ресен	163	163	0,0	67	96			
Св.Николе	0	0	0,0	0	0			
Скопје	5738	4971	0,0	3428	1543			
Струга	0	0	0,0	0	0			
Струмица	1314	1201	0,0	642	559			
Тетово	1704	1487	0,0	0	1487			
Штип	1619	1278	0,0	425	853			

Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ

Табела 4 Содржина на извршени систематски прегледи на учениците и студентите во Република Северна Македонија во 2023 година

Утврдена состојба			Основни		Средни		Студенти	
			мажи	жени	мажи	жени	мажи	жени
Вкупно прегледани			24910	23696	8586	7938	113	147
Чистота на телото	добра		24860	23657	8583	7936	113	147
	лоша		50	39	3	2	0	0
Вошливост			8	32	0	0	0	0
Држење на телото	добра		24134	22931	8403	7801	113	147
	лоша		776	765	183	137	0	0
Развиеност на телото	добра		23645	22502	8437	7794	113	147
	средна		1202	1123	111	99	0	0
	лоша		63	71	38	45	0	0
Хранетост на телото	добра		24099	22859	8413	7756	113	147
	средна		471	503	116	120	0	0
	лоша		340	334	57	62	0	0
Деформации на рбетниот столб	кифоза	неозначена	704	496	57	62	0	0
		изразена	134	79	116	120	0	0
	сколиоза	неозначена	1091	1072	495	399	0	0
		изразена	51	59	21	19	2	4
	лордоза	неозначена	50	45	38	33	0	0
		изразена	80	74	3	2	0	0
Дефор.на град.кош			826	540	281	80	1	2
Дефор.на стопалото			3627	2883	494	442	10	23
Дефор.на др.делови на костурот	еднострано		82	88	20	39	0	0
	двострано		0	1	1	1	0	0
Пречки на видот и мотилитет	страбизам		756	797	331	272	0	0
	нистагмус		914	977	439	667	0	0
	слеп.за бои		104	109	0	0	0	0
Оштетување на слухот	еднострано		126	156	1	0	0	0
	двострано		0	2	0	0	0	0
Кариес	I степен		3501	3430	772	729	6	18
	II степен		1304	1048	176	104	0	0
Парадентопатија			7	12	15	13	0	0
Ортодонски аномалии			1290	1335	351	366	0	0
Срцеви мани	конгенит.		20	28	7	5	0	0
	стечени		8	11	1	5	0	0
Психич.развиеност			123	69	19	15	0	0
Говорни мани			412	335	3	8	0	0
Хемоглобин	под 10 гр%		3501	3806	142	265	3	9
	10 - 13 гр%		8845	9109	1789	2893	31	56
	над 13 гр%		7203	6247	3560	2536	2	2
Албумин во уреата	позитивен		255	299	86	31	0	0
	негативен		8024	7675	2598	1979	0	0
Измет на цревни паразити	позитивен		0	0	0	0	0	0
	негативен		0	0	0	0	0	0
Алергиски заболувања	да		4	9	11	4	0	0
	не		0	0	16	11	0	0
Сите останати хрон.патолошки состојби			622	515	104	103	4	6

Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ

Табела 5 Утврдена состојба при извршени систематски прегледи на ученици во основни училишта во Република Северна Македонија во 2023 година

Утврдена состојба	Основни училишта									
	Вкупно		I одд.		III одд.		V одд.		VII одд.	
	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%	Број	%
Вкупно прегледани	48606	206,7	12828	100	12374	100	11744	100	11660	100
Чистота на телото - лоша	89	0,4	38	0,3	23	0,2	17	0,1	11	0,1
Вошливост	40	0,2	11	0,1	8	0,1	10	0,1	11	0,1
Држење на телото - лоша	1541	6,6	537	4,2	464	3,7	273	2,3	267	2,3
Развиеност на телото - лоша	134	0,6	40	0,3	32	0,3	45	0,4	17	0,1
Хранетост на телото - лоша	674	2,9	139	1,1	216	1,7	156	1,3	163	1,4
Дефор.на рбет.столб и град кош	5341	22,7	740	5,8	1732	14,0	1526	13,0	1343	11,5
Дефор.на стопалото	6510	27,7	1781	13,9	1892	15,3	1615	13,8	1222	10,5
Дефор.на други делови	171	0,7	29	0,2	49	0,4	51	0,4	42	0,4
Пречки на видот и мотилитет	3657	15,6	779	6,1	1088	8,8	1027	8,7	763	6,5
Оштетување на слухот	283	1,2	60	0,5	69	0,6	80	0,7	74	0,6
Кариес	9273	39,4	1766	13,8	2264	18,3	2275	19,4	2968	25,5
Парадентопатија	19	0,1	0	0,0	3	0,0	4	0,0	12	0,1
Ортодонски аномалии	2625	11,2	269	2,1	670	5,4	873	7,4	813	7,0
Срцеви Конгенитални	48	0,2	23	0,2	11	0,1	5	0,0	9	0,1
мани Стечени	19	0,1	6	0,0	5	0,0	4	0,0	4	0,0
Психичка развиен.недоболна	192	0,8	50	0,4	62	0,5	38	0,3	42	0,4
Говорни мани	747	3,2	369	2,9	154	1,2	140	1,2	84	0,7
Хемо- Под 10гр%	7307	31,1	1355	10,6	1871	15,1	2289	19,5	1792	15,4
глобин Вк.прегледани	38711	164,6	9783	76,3	10434	84,3	9823	83,6	8671	74,4
Албумен Позитивен	554	2,4	180	1,4	156	1,3	139	1,2	79	0,7
во урина Вк.прегледани	16253	69,1	4554	35,5	4132	33,4	4203	35,8	3364	28,9
Измет на цревни паразити	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Алергиски Да	13	0,1	6	0,0	1	0,0	0	0,0	6	0,1
заболувања Вк.прегледани	13	0,1	6	0,0	1	0,0	0	0,0	6	0,1
Сите ост.хрон.патол.состојби	1137	4,8	309	2,4	297	2,4	286	2,4	245	2,1

Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ

Табела 6 Утврдена сосотојба при извршени систематски прегледи на ученици во средни училишта и студенти во Република Северна Македонија во 2023 година

Утврдена состојба	Средни училишта						Студенти	
	Вкупно		I клас		IV клас		Број	%
	Број	%	Број	%	Број	%		
Вкупно прегледани	16524	100	8550	100	7974	100	260	100
Чистота на телото - лоша	5	0,0	3	0,0	2	0,0	0	0,0
Вошливост	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Држење на телото - лоша	320	1,9	123	1,4	197	2,5	0	0,0
Развиеност на телото - лоша	83	0,5	57	0,7	26	0,3	0	0,0
Хранетост на телото - лоша	119	0,7	40	0,5	79	1,0	0	0,0
Дефор.на рбет.столб и град кош	2330	14,1	1590	18,6	740	9,3	9	3,5
Дефор.на стопалото	936	5,7	549	6,4	387	4,9	33	12,7
Дефор.на други делови	61	0,4	30	0,4	31	0,4	0	0,0
Пречки на видот и мотилитет	1779	10,8	1033	12,1	746	9,4	0	0,0
Оштетување на слухот	1	0,0	1	0,0	0	0,0	0	0,0
Кариес	1781	10,8	811	9,5	970	12,2	24	9,2
Парадентопатија	28	0,2	25	0,3	3	0,0	0	0,0
Ортодонски аномалии	697	4,2	304	3,6	393	4,9	0	0,0
Срцеви Конгенитални	12	0,1	4	0,0	8	0,1	0	0,0
мани Стечени	6	0,0	4	0,0	2	0,0	0	0,0
Психичка развиен.недоболна	34	0,2	17	0,2	17	0,2	0	0,0
Говорни мани	11	0,1	6	0,1	5	0,1	0	0,0
Хемо- Под 10гр%	407	2,5	280	3,3	127	1,6	12	4,6
глобин Вк.прегледани	11185	67,7	6637	77,6	4548	57,0	103	39,6
Албумен Позитивен	117	0,7	63	0,7	54	0,7	0	0,0
во урина Вк.прегледани	4694	28,4	2734	32,0	1960	24,6	0	0,0
Измет на цревни паразити	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Алергиски Да	15	0,1	15	0,2	0	0,0	0	0,0
заболувања Вк.прегледани	42	0,3	42	0,5	0	0,0	0	0,0
Сите ост.хрон.патол.состојби	207	1,3	123	1,4	84	1,1	10	3,8

Извор: ЦЈЗ и ИЈЗ на РСМ